

Handelens
Miljøfond

คู่มือการเข้าร่วมโครงการทะเลปลอดทอวน
[Net Free Seas]
สำหรับชุมชนประมงพื้นบ้าน

ข้อมูลโครงการ:

โครงการทะเลปลอดอวน (NFS) เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2563 ภายใต้การดูแลของมูลนิธิความยุติธรรมเชิงสิ่งแวดล้อม (EJF) ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรระหว่างประเทศที่ทำงานปกป้องสิทธิของชุมชน สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่า โครงการทะเลปลอดอวนได้รับการสนับสนุนจากกองทุนผู้ค้าปลีกเพื่อสิ่งแวดล้อมแห่งนอร์เวย์

จุดมุ่งหมายของโครงการ มีดังนี้

- 1) กำจัดขยะจำพวกเครื่องมือประมงที่ไม่ใช่แล้วหรือที่สูญหายออกจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 2) ให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสร้างแรงจูงใจแก่ชุมชนประมงในการรวบรวมและทำความสะอาดอวนประมงที่ไม่ใช่แล้ว สำหรับนำมารีไซเคิล
- 3) ให้ชุมชนได้มีรายได้เสริม เพื่อกรณีที่ชุมชนได้รับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ และภัยธรรมชาติ

โครงการทะเลปลอดอวน:

เครื่องมือประมงที่เสื่อมสภาพ และเครื่องมือประมงที่สูญหายเป็นภัยร้ายต่อสัตว์และระบบนิเวศทางทะเลเป็นอย่างมาก องค์กรพิทักษ์สัตว์แห่งโลก (WWF) คาดการณ์ว่าเครื่องมือประมงคร่าชีวิตสัตว์ทะเลจำพวกแมวน้ำ สิงโตทะเล และวาฬขนาดใหญ่กว่า 136,000 ตัวต่อปี เครื่องมือประมงเหล่านี้ยังทำให้สัตว์จำพวก นก เต่า ปลา บาดเจ็บหากเข้าไปพันติดด้วย โครงการทะเลปลอดอวนจึงเกิดขึ้นมา เพื่อหยุดยั้งความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือประมงเหล่านี้

โครงการทะเลปลอดอวนจึงมุ่งผลักดันให้ชุมชนประมงท้องถิ่นเข้ามามีส่วนเริ่มในการกำจัดขยะพลาสติกจำพวกเศษอวนในชุมชน และ

ธรรมชาติที่ต้นอาศัยอยู่ผ่านการรีไซเคิล ในปัจจุบันมูลนิธิ EJF ทำงานร่วมกับชุมชนประมงพื้นบ้านในจังหวัดระยอง จันทบุรี นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี และพังงา และได้ทำการเก็บเศษอวนไปแล้วกว่า 5.9 ตัน ซึ่งเศษอวนเหล่านี้ได้ถูกนำไปรีไซเคิลเป็นผลิตภัณฑ์เช่น face shield และแท่งกดเอนกประสงค์ (Push Sticks) เรียบร้อยแล้ว

วิธีการดำเนินโครงการทะเลปลอดอวน

รูปแบบการดำเนินงานของโครงการทะเลปลอดอวนถูกออกแบบให้ไม่ซับซ้อน และสามารถปรับให้เข้ากับบริบทของชุมชนได้อย่างง่ายดาย โดยโครงการทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างชุมชนประมงและโรงงานรีไซเคิลให้ได้พูดคุยกันโดยตรง โดยมุ่งเน้นสร้างความยั่งยืนให้กับตัวโครงการ

Net Free Seas โครงการรีไซเคิลเศษอวนประมงเพื่อสร้างทะเลปลอดขยะ

ชาวประมงช่วยทำความสะอาดและเก็บรวบรวมเศษอวนซึ่งจะถูกรับซื้อโดยผู้ประกอบการรีไซเคิล

เศษอวนที่รวบรวมได้ถูกนำไปบรรจุไว้ในพื้นที่จัดเก็บที่อยู่ตามจุดต่างๆของชุมชน เช่น ท่าเรือ

ผู้ประกอบการรีไซเคิลที่เข้าร่วมโครงการไปรับซื้อเศษอวนและรีไซเคิลขยะเหล่านี้กลับมาเป็นเม็ดพลาสติก

เม็ดพลาสติกรีไซเคิลจากเศษอวนประมงถูกส่งต่อไปยังบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเพื่อนำไปผลิตเป็นสินค้าต่างๆเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้าน หน้ากากเฟซชีลด์สำหรับป้องกันโรคโควิด 19 และพรมปูพื้น

เศษวนสามารถเอาไปทำอะไรได้บ้าง?

เศษวนที่ถูกเก็บผ่านโครงการทะเลปลอดอวนได้ถูกนำไปรีไซเคิลเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน โครงการทะเลปลอดอวนร่วมมือกับบริษัทดีไซน์ไทยผลิตเครื่องมือป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 เช่น แท่งกดอวนน้ำ และ face shield และกำลังอยู่ในช่วงทดลองผลิตสินค้าอื่น ๆ เช่น ฟินกระดานโต้คลื่นและเก้าอี้

อยากเข้าร่วมต้องทำอย่างไร?

ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ

1. ติดต่อเจ้าหน้าที่โครงการทะเล
ปลอดภัยทางไลน์ (LINE) หรือ
ทางโทรศัพท์

2. แต่งตั้งผู้ประสานงานที่จะมาเป็นตัวแทน
ชุมชน 1 คน โดยผู้ประสานงานจะมีหน้าที่
เป็นตัวแทนดูแลการจัดซื้อและการทำบัญชี
การซื้อ-ขายอวนของชุมชน

3. จัดหาจุดจัดเก็บเศษอวนที่สมาชิกสามารถนำเศษอวนมา
รวมไว้ได้ (ควรเป็นสถานที่ที่สมาชิกเข้าถึงได้ง่าย แต่ปิด
มากพอที่เศษอวนจะไม่หลุดรอดลงทะเล)

4. ประสานงานกับตัวแทนชุมชนเรื่องการจัดเก็บเศษอวนจากสมาชิก
และการขนส่งเศษอวนสู่โรงงานรีไซเคิลเพื่อนัดหมายโครงการให้
เข้าไปรับเศษอวนจากชุมชน

5. ทางโครงการจะให้ความช่วยเหลือ
เรื่องการออกแบบการทำบัญชี การจ่าย
เงิน และการขนส่งเศษอวนมาโรงงาน
รีไซเคิลได้

6. เจ้าหน้าที่โครงการจะจัดอบรมงานทำความ
สะอาดอวนให้พร้อมสำหรับการเก็บได้

7. ประสานกับเจ้า
หน้าที่โครงการ
เรื่องรอบการเก็บ
เศษอวนตามความ
เหมาะสมของ
ชุมชน

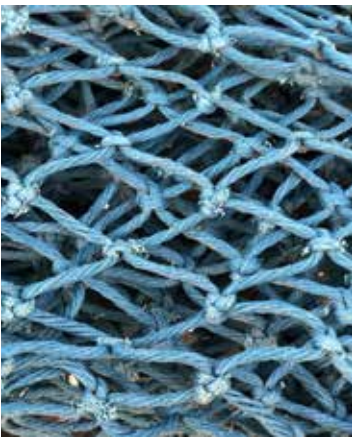

8. เมื่อโครงการดำเนินไปได้
อย่างมั่นคง ผู้ประสานงาน
ชุมชนจะสามารถติดต่อกับ
โรงงานรีไซเคิลได้โดยตรงโดย
ไม่ต้องผ่านเจ้าหน้าที่โครงการ
แต่กระนั้นเจ้าหน้าที่จะยัง
ติดตามผลและให้ความช่วย
เหลืออย่างสม่ำเสมอ

อวนประเภทไหนบ้างที่โครงการรับซื้อ

ในขณะนี้โครงการรับซื้อเศษอวนประเภท ‘อวนเอ็น’ ที่ทำมาจาก ไนลอน (PA6) เท่านั้น ซึ่งเป็นวัสดุที่มีความคงทนสูง สามารถนำมาใช้ซ้ำได้โดยที่ยังคงสภาพได้เป็นอย่างดี เป็นวัสดุที่เหมาะสมต่อการรีไซเคิลเป็นอย่างมาก

ด้านล่างเป็นภาพของอวนที่ทางโครงการ **รับซื้อ** และ **ไม่รับซื้อ** ในอนาคตเมื่อโครงการขยาย เราจะเปิดรับเศษอวนในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น

ชื่อประเภทเครื่องมือประมง	ชนิดสัตว์น้ำที่ใช้จับ	รายละเอียดเครื่องมือ	ราคารับซื้อ
อวนเอ็น 	ปู ปลาหลังเขียว ปลาหู	ทำมาจากวัสดุไนลอน (PA6) สีฟ้าหรือขาวก็ได้ เส้นบางลักษณะคล้ายเส้นเอ็น	10 บาทต่อกิโล (เฉพาะเนื้ออวน ไม่รวมเชือกและตะกั่ว)
	สัตว์น้ำทั่วไป (ส่วนใหญ่ใช้ในประมงพาณิชย์)	ทำมาจากวัสดุพอลิโพรไพลีน (polypropylene) หรือ โพลีเอทิลีน (Polyethylene)	ยังไม่รับซื้อ

	<p>ลวดน้ำทั่วไป ส่วนใหญ่ใช้ในการทำลอบ</p>	<p>ทำมาจากวัสดุพอลิโพรไพลีน (polypropylene) หรือ โพลีเอทิลีน (Polyethylene)</p>	<p>ยังไม่รับซื้อ ❌</p>
	<p>ลวดน้ำทั่วไป (ส่วนใหญ่ใช้ในประมงพาณิชย์)</p>	<p>ทำมาจากวัสดุพอลิโพรไพลีน (polypropylene) หรือ โพลีเอทิลีน (Polyethylene)</p>	<p>ยังไม่รับซื้อ ❌</p>
	<p>ใช้ผูกติดอวนเพื่อถ่วงพร้อมตะกั่ว</p>	<p>ทำมาจากวัสดุพอลิโพรไพลีน (polypropylene) หรือ โพลีเอทิลีน (Polyethylene)</p>	<p>ยังไม่รับซื้อ ❌</p>

หากมีข้อสงสัยเรื่องประเภทของอวนที่ทางโครงการรับซื้อ สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่โครงการได้ทางไลน์ (LINE) หรือโทรศัพท์ที่ได้ตลอดเวลา

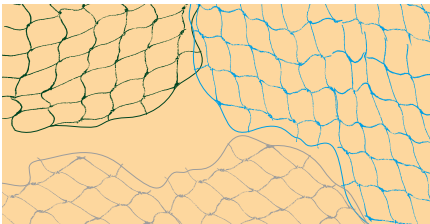
วิธีการทำความสะอาดเศษอวน

เศษอวนประมงที่สามารถนำมารีไซเคิลได้จะต้องสะอาด และตากให้แห้งก่อนนำส่ง วิธีการนี้จะช่วยให้คุณภาพของเม็ดพลาสติกที่ทำมาจากเศษอวนประมงมีคุณภาพดีขึ้น

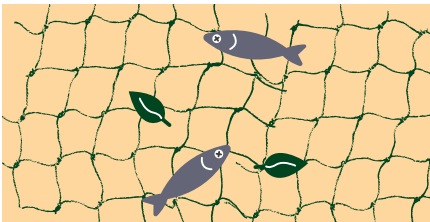
เกร็ดในการทำมาสะอาดเศษอวน:

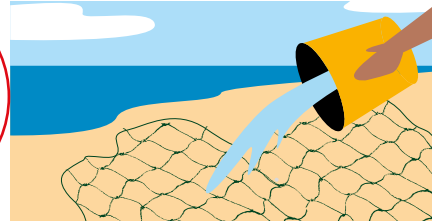
1. เอาเชือกและตะกั่วออกก่อน โครงการรับซื้อเฉพาะเนื้ออวนเท่านั้น

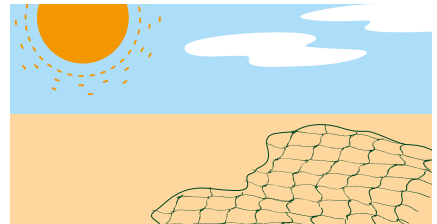
2. แยกอวนแต่ละประเภทออกจากกัน

3. เอาสัตว์น้ำ เศษกิ่งไม้ ใบไม้ ก้อนกรวดหรือสิ่งปฏิกูลอื่น ๆ ออก

4. ทำความสะอาดเนื้ออวนอีกครั้งด้วยน้ำสะอาดให้เนื้ออวนสะอาดที่สุดเท่าที่จะทำได้ โครงการไม่สนับสนุนให้ใช้สารเคมีในการล้างเศษอวนเพื่อความปลอดภัยต่อตัวท่านเองและสิ่งแวดล้อม

5. ตากอวนให้แห้ง และเก็บในที่แห้งและมีหลังคาเพื่อป้องกันฝน

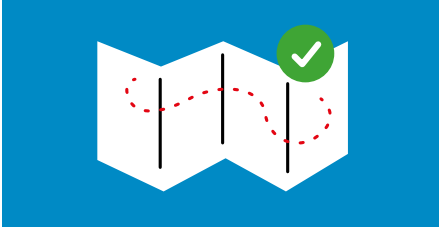

การจัดเก็บที่ถูกต้อง

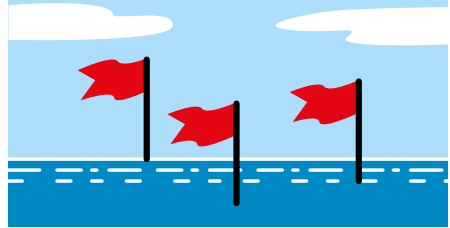
การจัดเก็บที่ไม่ถูกต้อง

วิธีการป้องกันมิให้เศษอวนเล็ดลอดลงทะเล

วิธีที่ง่ายที่สุดในการป้องกันมิให้เศษอวนทำร้ายระบบนิเวศทางทะเลได้คือการมิปล่อยให้เศษอวนให้หลุดรอดลงไปทะเล หรือนำออกจากทะเลให้เร็วที่สุด ดังนี้

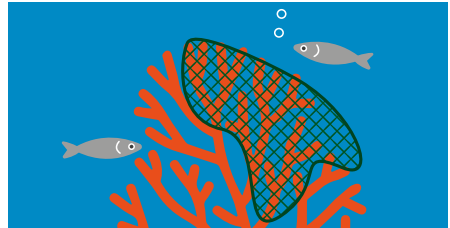
1. ตรวจสอบจุดที่มีประการังมากจากกรมทรัพยากรทางทะเลหรือกรมประมงเพื่อออกห่าง

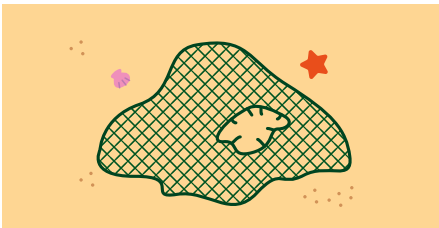
2. ร่วมมือกันชาวประมงท่านอื่นในการปกป้องจุดที่มีกองหินใต้น้ำ หรือจุดที่อาจทำให้เครื่องมือประมงเสียหายเพื่อป้องกันการหลุดรอดของเครื่องมือประมงในทะเล

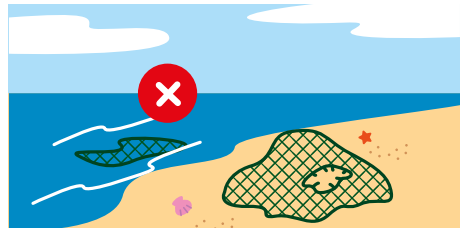
3. หากพบเจอเครื่องมือประมงที่สูญหายในทะเลให้เก็บขึ้นมาและนำส่งโครงการทะเลปลอดอวนเพื่อการรีไซเคิลต่อไป

4. หากพบเจอเศษอวนประมงในสถานที่ที่ยากต่อการเก็บกู้ เช่น บนกลุ่มประการัง ให้ปิดหมดแผนที่ไว้และแจ้งโครงการทะเลปลอดอวนทางไลน์ (LINE)

5. หากอวนประมงของท่านเกิดความเสียหายนอกชายฝั่งและจำเป็นที่จะต้องซ่อมแซม กรุณาอย่าโยนเครื่องมือที่ชำรุดแล้วลงทะเล

6. หากท่านซ่อมแซมเครื่องมือประมงบนชายฝั่ง กรุณาเลือกสถานที่ที่มั่นใจว่าเศษอวนจะมีถูกพัดกลับลงทะเลโดยคลื่นหรือลม

ข้อปฏิบัติเมื่อเข้าร่วมโครงการ

ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชนที่มูลนิธิ EJF กำหนดอย่างเคร่งครัด มูลนิธิ EJF ขอสงวนสิทธิ์ในการยุติความร่วมมือกับชุมชนหากพบว่ามีกรณีละเมิดข้อกำหนดดังกล่าว

ด้านสิ่งแวดล้อม

- เศษขวน เชือก และพลาสติกประเภทอื่น ๆ จะต้องไม่ถูกกำจัดด้วยวิธีการเผาโดยเด็ดขาด ฝุ่นควันที่มาจากการเผาพลาสติกเป็นอันตรายอย่างมากต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม
- หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีอันตรายในการทำความสะดวกเครื่องมือประมงเนื่องจากสารเคมีเหล่านี้สามารถปนเปื้อนสิ่งแวดล้อมและเป็นอันตรายต่อสัตว์ได้ มูลนิธิ EJF แนะนำให้ชุมชนใช้น้ำทะเล น้ำสะอาด หรือน้ำฝนในการทำความสะดวกเศษขวน หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาอ้างอิง ‘วิธีการทำความสะอาดเศษขวน’ หน้า x หรือติดต่อเจ้าหน้าที่โครงการ

การใช้แรงงานเด็ก และแรงงานวัยรุ่น

มูลนิธิ EJF มีนโยบายที่ต่อต้านการใช้แรงงานเด็กที่เข้มงวด ดังนี้

- มูลนิธิ EJF ห้ามมิให้มีการใช้แรงงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีอย่างเด็ดขาดในทุกกิจกรรมที่ดำเนินภายใต้โครงการทะเลปลอดขวน โดยทางมูลนิธินิยามการใช้แรงงานเด็กตามองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ที่นิยามไว้ว่าเป็นการใช้แรงงานที่ทำให้ผู้เยาว์มิได้ใช้ชีวิตอย่างมีอิสระภาพในการเป็นเด็ก และมีการกระทำอันตรายอื่นๆ ที่ส่งผลต่อสุขภาพ ศีลธรรมหรือสภาพจิตใจของเด็ก
- อย่างไรก็ตาม มูลนิธิสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเยาวชน และอนุญาตให้มีการฝึกงานหรือฝึกอบรมที่เสริมสร้างทักษะและความรู้ด้านการจัดการขยะพลาสติกในชุมชนได้โดยที่รูปแบบของงานหรือการฝึกอบรมจะต้อง
 - ▶ เป็นกิจกรรมหรือหน้าที่ที่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้วในชุมชนรับผิดชอบอยู่
 - ▶ เป็นกิจกรรมที่ไม่กระทบต่อการไปโรงเรียนหรือการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานของเยาวชน
 - ▶ มิเป็นการทำงานที่ยาวนาน ต่อเนื่อง และในเวลาว่าง
 - ▶ ไม่มีการใช้สารเคมี เครื่องมือ หรือเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้

การจ้างงานและค่าตอบแทน

- โครงการทะเลปลอดอวนได้กำหนดราคากลางในการรับซื้อเศษอวนประมงที่ใช้แล้วแต่ละประเภท เพื่อเป็นการต่อต้านการทุจริต EJF สนับสนุนสิทธิในการเข้าตรวจสอบการซื้อขายโดยมีแจ้งให้ทราบล่วงหน้า โดยทุกชุมชนที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการแจ้งราคากลางให้ทราบก่อนการเริ่มดำเนินงาน
- บุคคลที่ได้รับการจ้างงานภายใต้โครงการทะเลปลอดอวนจะต้องได้รับค่าจ้างไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำของแต่ละจังหวัดที่กำหนดโดยกระทรวงแรงงาน ข้อมูลค่าแรงขั้นต่ำแต่ละจังหวัดสามารถค้นหาได้ที่ <https://www.mol.go.th/อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ/>
- ระยะเวลาการทำงานจะต้องไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง และแรงงานจะต้องได้พักไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมงต่อวันทำงาน
- มูลนิธิสนับสนุนให้มีการใช้ถุงมือสำหรับปลอดภัยการบาดเจ็บระหว่างการตัด จัดเก็บ และขนส่งเศษอวนประมง

หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมูลนิธิความยุติธรรมเชิงสิ่งแวดล้อมหรือเกี่ยวกับโครงการทะเลปลอดอวน สามารถเข้าชมเว็บไซต์หรือ Facebook ของเราได้ตามข้อมูลด้านล่าง

- W ejffoundation.org
- f facebook.com/EJFThailand
- M nfs@ejffoundation.org
- LINE [nfsproject](https://line.me/tv/p/~nfsproject)

